

Sygn. akt I C 593/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopad 2014r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Agnieszka Hreczańska - Cholewa**

Protokolant: **Krzysztof Musiał**

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2014r.

we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank S.A. w W.

przeciwko (...) Publicznemu Szpitalowi (...) we W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) Publicznego Szpitala (...) we W. na rzecz strony powodowej (...) Banku S.A. w W. kwotę 93 382 zł (dziewięćdziesiąt trzy tysiące trzysta osiemdziesiąt dwa złote) z ustawowymi odsetkami od dnia 05.11.2013r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 8 287 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IC 593/14

UZASADNIENIE

W pozwie z 07 lutego 2014 r. strona powodowa (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od strony pozwanej (...) Publicznego Szpitala (...) we W. kwoty 93.382 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 05 listopada 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że w dniu 14 czerwca 2013 r. w odpowiedzi na ogłoszenie przetargu nieograniczonego, złożyła pozwanemu ofertę udzielenia kredytu w wysokości 20.000.000 zł, wpłacając wadium w kwocie 93.382 zł. Ofercie powoda przyznane zostało 100% punktów, co zadecydowało o przyznaniu przedmiotowego zamówienia publicznego stronie powodowej, o czym zawiadomiono ją pismem z 27 czerwca 2013 r. Tego samego dnia powodowy bank pisemnie przypomniał stronie pozwanej o konieczności przygotowania dokumentów niezbędnych do realizacji zamówienia zgodnego z treścią złożonej przez bank oferty, to jest dotyczących dodatkowego zabezpieczenia kredytu, przez ustanowienie hipoteki na nieruchomości zaakceptowanej przez bank. W odpowiedzi na pismo banku, pozwana poinformowała stronę powodową, iż według niej załącznik do oferty banku, w którym wspomniano o tym, że udzielenie kredytu będzie warunkowane ustanowieniem dodatkowych zabezpieczeń nie był przedmiotem postępowania przetargowego, gdyż nie był częścią Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia i jako taki nie podlegał ocenie komisji przetargowej. Jednocześnie strona pozwana pismem z 05 lipca 2013 r. ponownie zaprosiła powodowy bank do podpisania umowy kredytu bez wymaganych przez bank zabezpieczeń kredytowych, o których była mowa w ofercie. Strona powodowa wyjaśniała, że przymuszanie banku do zawarcia umowy kredytu, w ramach której

ten wypłaciłby stronie pozwanej sumę kredytową opiewającą na kwotę 20.000.000 zł bez wymaganych zabezpieczeń, zostało przez bank uznane za niezgodne ze złożoną ofertą oraz stanowiące niedopuszczalną próbę negocjowania tejże oferty już po rozstrzygnięciu przetargu. W piśmie z 09 lipca 2013 r. powód poinformował zatem stronę pozwaną, że jest gotowy przystąpić do podpisania umowy kredytowej, jednakże na warunkach złożonej pozwanemu oferty, to jest z wymaganymi zabezpieczeniami dodatkowymi. Dalsza korespondencja nie doprowadziła już do zmiany stanowisk stron, co skutkowało brakiem zawarcia umowy i zatrzymaniem przez stronę pozwaną wpłaconego przez bank wadium. W ocenie powoda, zatrzymanie przez stronę powodową wadium w dochodzonej pozwem kwocie było bezpodstawne i sprzeczne z przepisami prawa, co uzasadniało wytoczenie niniejszego powództwa. Powodowy bank podkreślał, że uznając, iż złożona przez niego oferta jest zgodna z wymogami zamawiającego zawartymi w SIWZ strona pozwana tym samym uznała, że zawarte w ofercie zastrzeżenie dotyczące potrzeby dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu (w jednej z dwóch opcji do wyboru) jest zgodne z wymogami zamawiającego zawartymi w SIWZ. Taka konkluzja zaś wyklucza możliwość przymuszania strony powodowej, po wygranej przetargu, aby częściowo odstąpiła od warunków swojej złożonej i przyjętej oferty. W konsekwencji zaś to nie stronę powodową obciąża fakt, że umowa kredytu nie została zawarta, a tym samym za bezzasadne i bezprawne należy uznać zatrzymanie wpłaconego przez powoda wadium. Dalej powód podkreślał, że jeżeli strona pozwana uznała, że zastrzeżenie w ofercie powodowego banku wymogu dodatkowych zabezpieczeń nie odpowiadało treści SIWZ, to obowiązana była odrzucić ofertę banku na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 Prawa zamówień publicznych.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Publiczny Szpital (...) we W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko strona pozwana wskazała, że powód przedłożył jej ofertę udzielenia kredytu, w której zaakceptował wszystkie warunki przewidziane przez zamawiającego. Składając ofertę jednocześnie oświadczył, że zapoznał się ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia. Treść tych warunków była jednoznaczna i jasna dla wszystkich uczestników postępowania. Zgodnie z Rozdziałem I SIWZ „oświadczenia i dokumenty wykonawcy muszą dostarczyć w złożonych ofertach przedłożonych w formie oryginału według załączonego do SIWZ druku”. Ponadto, zgodnie z pkt. 4.8 Rozdziału I SIWZ, „Dokumenty zostaną wypełnione przez wykonawcę według wzorów zawartych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia bez dokonywania w nich zmian przez wykonawcę. W przypadku, gdy jakakolwiek część powyższych dokumentów nie dotyczy wykonawcy, wpisuje on „nie dotyczy”. Z kolei, zgodnie z pkt. 4.9 „Dokumenty nie wymagane przez Zamawiającego, a załączone do oferty, nie będą podlegały ocenie”. Mając powyższe na uwadze, zdaniem pozwanego w sytuacji, gdy wymogi formalne złożonej przez powoda oferty były spełnione, nie mógł on odrzucić tej oferty. Niedopuszczalne było zgłaszanie ofert na własnych formularzach, szczególnie, że oświadczenia które złożył powód były jednoznaczne.

Strona pozwana podkreślała, że wykonawca wypełnił wszystkie dokumenty zgodnie z wymogami SIWZ, złożył oświadczenia dotyczące akceptacji SIWZ oraz zawarte w nich warunki wykonania zamówienia. W powyższych oświadczeniach powód nie dokonywał żadnych skreśleń, jedynie załączył do oferty dodatkowe dokumenty i to jedynie do pkt 8 SIWZ, dodał nie wymagany dokument zatytułowany „zakres oferty”, który nie podlegał ocenie. Pozwany zaznaczał, że po wyborze oferty jedyną przyczyną odmowy podpisania umowy był brak zgody na ustanowienie dodatkowych zabezpieczeń. Pozwany podkreślał przy tym, że powodowy bank złożył jednoznaczne oświadczenie w punkcie 9. „Oświadczam, że akceptuję wszystkie warunki wykonania zamówienia zawarte w Rozdziale II. SIWZ – opisie przedmiotu zamówienia”, czyli m. in. punkt 1 „i” w zakresie wskazanych tam form zabezpieczenia spłaty kredytu. Na marginesie pozwany zaznaczał, że powód, na etapie zadawania pytań, wniosł o wprowadzenie form zabezpieczenia spłaty kredytu, na które pozwany udzielił odpowiedzi w piśmie z 24 maja 2013 r., co więcej, wprowadził je do umowy, wprowadzając nowy zapis do opisu przedmiotu zamówienia zgodnie ze wskazaniem powoda. Powód nie występował o udzielenie zabezpieczeń innych niż wskazane w zapytaniu z dnia 06 maja 2014 r. Zatem wprowadzenie dodatkowych propozycji w załączniku do oferty, zdaniem pozwanego należało uznać za spóźnione. W ocenie pozwanego, zatrzymanie przez niego wniesionego przez powoda wadium było uzasadnione treścią SIWZ, jak i zgodnie z art. 46 ust. 5 pkt 1 i 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, albowiem w wykonawca

odmówił podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego, na warunkach określonych w ofercie, co oznacza zarazem, że zawarcie umowy stało się niemożliwie z przyczyn leżących po stronie wykonawcy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Publiczny Szpital (...) we W. ogłosił w kwietniu 2013 r. przetarg nieograniczony na usługę udzielenia kredytu w wysokości 20.000.000 zł, według pakietów 1-2. Pakiet nr 1 miał obejmować kredyt w wysokości 10.000.000 zł z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań wymagalnych Szpitala, natomiast pakiet nr 2 dotyczył kredytu w wysokości 10.000.000 zł na spłatę zaciągniętej pożyczki z lat poprzednich.

Zgodnie ze Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia, w celu potwierdzenia spełnienia warunków udziału w postępowaniu wykonawca zobowiązany był do złożenia następujących dokumentów i oświadczeń: oświadczenia o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu, zezwolenia na prowadzenie działalności bankowej, pisemnego zobowiązania innych podmiotów do oddania wykonawcy niezbędnych zasobów na okres korzystania z nich przy wykonywaniu zamówienia (o ile dotyczy), wykaz wykonanych usług, opłaconą polisę lub inny dokument potwierdzający, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia, oświadczenia wykonawcy o braku podstaw do wykluczenia, aktualny odpis z właściwego rejestru, zaświadczenie z urzędu skarbowego o nie zaleganiu z zapłatą podatków, informacje z Krajowego Rejestru Karnego, i inne. Ponadto, składający ofertę miał przedłożyć wypełniony formularz oferty, formularze cenowe wraz z załącznikami – harmonogramami spłat, dowód wniesienia wadium, pełnomocnictwo do podpisania oferty, wykaz części zamówienia której wykonanie wykonawca powierza podwykonawcom (jeżeli dotyczy) Zgodnie z punktem 4.8 Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, dokumenty miały zostać wypełnione przez wykonawcę według wzorów zawartych w tej specyfikacji, bez dokonywania w nich zmian przez wykonawcę. W przypadku, gdy jakkolwiek część powyższych dokumentów nie dotyczyła wykonawcy, winien on wpisać „nie dotyczy”. Dokumenty nie wymagane przez zamawiającego a załączone do oferty nie podlegały ocenie (punkt 4.9 SIWZ).

Zgodnie z punktem 11.1 SIWZ wykonawca obowiązany był do wniesienia wadium w wysokości 93.382 zł. Stosownie do punktu 11.12 SIWZ, wykonawca, którego oferta została wybrana, tracił wadium wraz z odsetkami na rzecz zamawiającego w przypadku, gdy zawarcie umowy stało się niemożliwie z przyczyn leżących po stronie wykonawcy. Ponadto, zamawiający mógł zatrzymać wadium wraz z odsetkami, jeżeli wykonawca w odpowiedzi na wezwanie o którym mowa w art. 26 ust. 3 Prawa zamówień publicznych, nie złożył dokumentów lub oświadczeń, o których mowa w art. 25 ust. 1 tejże ustawy lub pełnomocnictw, chyba że udowodnił, że wynikało to z przyczyn nie leżących po jego stronie.

W rozdziale II. SIWZ, w którym opisany został przedmiot zamówienia, w punkcie 1 lit. „i” wskazano, iż zabezpieczeniem kredytu mają być:

- 1) weksel własny in blanco wystawiony przez kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową lub
- 2) oświadczenie kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji do wysokości...% wartości kredytu w trybie art. 97 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2002, Nr 72, poz. 665 z późn. zm.);
- 3) cesja wierzytelności z umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zawartej przez kredytobiorcę z narodowym Funduszem Zdrowia.

(dowód: specyfikacja istotnych warunków zamówienia wraz z załącznikami k. 25-59)

Na skutek składanych przez wykonawców zapytań, strona pozwana w piśmie z 24 maja 2013 r. przedstawiła swoje odpowiedzi i wyjaśnienia związane z ogłoszonym przetargiem na usługę udzielenia kredytu w wysokości 20.000.000 zł. Na skutek uwag strony powodowej, zmienione zostało brzmienie § 6 załączonego do SIWZ wzoru umowy, w którym sprecyzowano, iż na zabezpieczenie spłaty udzielonego kredytu zamawiający wystawia i przekazuje do rąk wykonawcy w dniu podpisania umowy:

1) weksel własny in blanco wystawiony przez kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową stanowiącą załącznik nr 1 do umowy i przepisami prawa wekslowego,

2) oświadczenie zamawiającego o poddaniu się rygorowi egzekucji do 200% kwoty kredytu, w trybie art. 97 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2002, Nr 72, poz. 665 z późn. zm.);

3) cesja na zabezpieczenie spłaty kredytu z umowy nr (...); (...); (...); (...), (...), (...), (...), (...) o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej zawartej przez Zamawiającego z Narodowym Funduszem Zdrowia.

(dowód: odpowiedzi na zapytania wykonawców z 24 maja 2013 r. k. 60-84)

W odpowiedzi na ogłoszenie przetargu nieograniczonego strony pozwanej, (...) Bank S.A. z siedzibą w W. w dniu 14 czerwca 2013 r. złożył swoją ofertę udzielenia stronie pozwanej kredytu w wysokości 20.000.000 zł. Wraz ze złożoną ofertą powód wpłacił wadium w wysokości 93.382 zł. Do złożonej na wymaganym formularzu oferty powód załączył oświadczenie o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu, decyzję Komisji Nadzoru Finansowego, wykaz usług wraz z referencjami, certyfikat do polisy oraz dowód uiszczenia składek, oświadczenie o braku podstaw do wykluczenia, oświadczenie przewidziane w art. 24 ust. 2 pkt 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, odpis aktualny z KRS, oświadczenia z Urzędu Skarbowego i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o niezaleganiu z zapłatą podatków i składek, informacje z K., formularze cenowe wraz z załącznikami, dowód wniesienia wadium, pełnomocnictwo, polisę ubezpieczeniową oraz zakres oferty (załącznik nr 14).

W treści złożonej oferty powód oświadczył, że zapoznał się ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia i nie wnosi do niej zastrzeżeń, akceptuje warunki zawarte we wzorze umowy i SIWZ – tu powód dopisał „z zastrzeżeniem określonym w załączniku numer 14 do oferty”. Ponadto oświadczył, że akceptuje wszystkie warunki wykonania zamówienia zawarte w SIWZ – opisie przedmiotu zamówienia.

We wskazanym załączniku nr 14 do złożonej oferty, precyzującym zakres oferty, powód wskazał, iż składa ofertę na usługę udzielenia kredytu w wysokości 20.000.000 zł wg pakietów 1-2, dla którego prawne zabezpieczenie spłaty dodatkowo będzie stanowić: poręczenie organu założycielskiego (podmiotu tworzącego) Zamawiającego lub hipoteka na nieruchomości zaakceptowanej przez (...) Bank S.A. W załączniku strona powodowa zastrzegła, że wzory umów załączone do SIWZ winny zostać dostosowane i uzupełnione o odpowiednie załączniki zgodnie z charakterem ostatecznego zakresu prawnego zabezpieczenia spłaty kredytu.

(dowód: formularz oferty powoda k. 146-147, załączniki – oświadczenia k. 148-155, zakres oferty – załącznik do oferty z 14 czerwca 2013 r. k. 92, potwierdzenie wpłaty wadium k. 93)

Pismem z 27 czerwca 2013 r. strona pozwana poinformowała powoda, iż złożona przez niego oferta otrzymała najwyższą ilość punktów w kryterium oceny ofert – 100%, co zadecydowało o wyborze tej oferty. Jednocześnie pozwany Szpital zaprosił stronę powodową do podpisania umowy kredytowej.

(dowód: pismo pozwanego z 27 czerwca 2013 r. k. 100)

W odpowiedzi na otrzymaną informację o wyniku przetargu, pismem z 27 czerwca 2013 r. powodowy bank zawiadomił zamawiającego o konieczności przygotowania informacji i dokumentów niezbędnych do realizacji zamówienia zgodnie z treścią oferty złożonej przez (...) Bank S.A. tj. ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu w postaci poręczenia organu założycielskiego zamawiającego lub hipoteki na nieruchomości zaakceptowanej przez bank, a ponadto do przedłożenia propozycji projektów umów załączonych do SIWZ dostosowanych i uzupełnionych o odpowiednie załączniki zgodnie z charakterem ostatecznego zakresu prawnego zabezpieczenia spłaty kredytu.

(dowód: pismo powoda z 27 czerwca 2013 r. k. 101)

W odpowiedzi na powyższe pismo, pozwany wskazał, że wymagane przez powoda dokumenty związane z udzieleniem dodatkowego zabezpieczenia nie były przedmiotem postępowania przetargowego na usługę udzielenia kredytu, a tym

samym nie były częścią Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. W związku z powyższym, komisja przetargowa nie oceniła złożonego dodatkowo przez powoda załącznika, który zgodnie z pkt. 4.9 Rozdziału I. SIWZ o treści „Dokumenty nie wymagane przez zamawiającego a załączone do oferty nie będą podlegały ocenie”, nie był oceniany. Pozwany zaznaczył ponadto, że wzór umowy został określony na etapie postępowania przetargowego i nie ma obecnie możliwości prowadzenia negocjacji między zamawiającym a wykonawcą dotyczących złożonej oferty.

Kolejnym pismem, z 05 lipca 2013 r. pozwany wezwał powoda do podpisania w dniu 11 lipca 2013 r. umowy kredytu w wysokości 20.000.0000 zł.

(dowód: pismo pozwanego z 02 lipca 2013 r. k. 102, pismo pozwanego z 05 lipca 2013 r. k. 103)

W nawiązaniu do pism pozwanego, powód w piśmie z 09 lipca 2013 r. poinformował pozwanego Szpital, że nie wyraża zgody na zawarcie umowy o treści niezgodnej ze złożoną przez siebie ofertą. Jednocześnie nadmienił, że powoływany przez pozwanego punkt 4.9 SIWZ, stanowiący o ocenie dodatkowych dokumentów, w żaden sposób nie upoważnia do wybiórczego traktowania oferty, gdy chodzi o jej integralną treść. Wskazywał ponadto, iż pozwany nie miał prawa dokonywać zmian w treści oferty, jeżeli natomiast miał jakiegokolwiek wątpliwości co do jej treści, mógł zażądać od wykonawcy wyjaśnień lub ofertę odrzucić.

W piśmie z 15 lipca 2013 r. powodowy bank ponownie wskazał zamawiającemu, jakie ma przedłożyć dokumenty w związku z ustanowieniem dodatkowego zabezpieczenia oraz wyznaczył termin spotkania na 30 lipca 2013 r. Wezwanie to powód ponowił w piśmie z 06 sierpnia 2013 r. Tego samego dnia, strona pozwana przesłała powodowi wezwanie do zawarcia umowy kredytowej w wysokości 20.000.000 zł, na warunkach określonych w SIWZ.

(dowód: pismo powoda z 09 lipca 2013 r. k. 104, pismo powoda z 15 lipca 2013 r. k. 106, pismo powoda z 06 sierpnia 2013 r. k. 107, pismo pozwanego z 06 sierpnia 2013 r. k. 109)

W związku z niezawarciem przez strony umowy kredytowej, w piśmie z 25 października 2013 r. powodowy bank wezwał stronę pozwaną do zwrotu wadium w kwocie 93.382 zł wraz z odsetkami w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania. Powyższe wezwanie strona pozwana otrzymała w dniu 28 października 2013 r.

(dowód: pismo powoda z 25 października 2013 r. wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru k. 113-115)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w całości zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie strona powodowa domagała się zasądzenia na jej rzecz od strony pozwanej kwoty 93.382 zł tytułem zwrotu wadium, uiszczonego w ramach postępowania przetargowego na usługę udzielenia kredytu gotówkowego w kwocie 20.000.000 zł.

Stan faktyczny sprawy w zasadzie był bezsporny i ustalony został w szczególności w oparciu o przedłożone przez obie strony dokumenty związane z przedmiotowym przetargiem, w tym Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia wraz z załącznikami, złożoną przez powoda ofertę oraz wzajemną korespondencję stron prowadzoną już po rozstrzygnięciu przetargu, z tym zastrzeżeniem, że wbrew twierdzeniom strony pozwanej, w oświadczeniu strony powodowej o zapoznaniu się ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, niewnoszenia do niej zastrzeżeń i akceptacji warunków zawartych we wzorze umowy i SIWZ umieścił odrębną adnotację „z zastrzeżeniem określonym w załączniku numer 14 do oferty”.

Opisane wyżej dokumenty pozwalają stwierdzić, iż strona pozwana ogłosiła przetarg nieograniczony na usługę udzielenia kredytu w wysokości 20.000.000 zł, przeznaczonego na spłatę bieżących zobowiązań oraz zaległej pożyczki. Warunki formalne przystąpienia do przetargu oraz złożenia w nim swojej oferty zostały ściśle i wyczerpująco uregulowane w treści Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, które precyzowały zakres dokumentów i oświadczeń jakie zgłaszający się do przetargu winien złożyć w określonej formie.

Całość wymaganych przez zamawiającego dokumentów i oświadczeń, składała się na szeroko rozumianą „ofertę”, której częścią składową był formularz ofertowy, złożony na wymaganym formularzu.

Zgodnie z punktem 4.8 Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, dokumenty składane w ramach postępowania przetargowego miały zostać wypełnione przez wykonawcę według wzorów zawartych w tej specyfikacji, bez dokonywania w nich zmian przez wykonawcę. W przypadku, gdy jakakolwiek część powyższych dokumentów nie dotyczyła wykonawcy, winien on wpisać „nie dotyczy”. Z kolei, mający kluczowe znaczenie w niniejszej sprawie, zapis punktu 4.9 SIWZ stanowił, iż „dokumenty nie wymagane przez zamawiającego a załączone do oferty nie podlegają ocenie”.

Dokonując interpretacji przywołanych zapisów specyfikacji istotnych warunków zamówienia, na wstępie wypada wskazać, iż na gruncie przepisów kodeksu cywilnego za ofertę uznaje się oświadczenie drugiej stronie woli zawarcia umowy, określające istotne postanowienia tej umowy (art. 66 § 1 k.c.).

Na gruncie ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2013, poz. 907 ze zm.) oferta to oświadczenie woli wykonawcy, w którym zobowiązuje się on do wykonania przedmiotu zamówienia publicznego (oznaczonego świadczenia) na rzecz zamawiającego, jeżeli oferta złożona przez wykonawcę wybrana została jako najkorzystniejsza i z wykonawcą tym zostanie zawarta umowa w sprawie zamówienia publicznego (zob. wyrok KIO z dnia 29 sierpnia 2008 r., KIO/UZP 847/08, KIO/UZP 851/08, www.uzp.gov.pl). W orzecznictwie przez pojęcie treści oferty należy rozumieć zobowiązanie do spełnienia wymagań zamawiającego przede wszystkim co do zakresu, ilości, jakości warunków realizacji i innych elementów istotnych dla wykonania zamówienia (zob. wyrok KIO z dnia 10 listopada 2011 r., KIO 2345/11, www.uzp.gov.pl). Zobowiązanie to jest wyrażane w formularzu ofertowym oraz składanych wraz z formularzem ofertowym dokumentach dotyczących wielkości lub zakresu przedmiotu zamówienia, warunków realizacji i innych elementów istotnych dla wykonania przedmiotu zamówienia w stopniu zaspokajającym rzeczywiste potrzeby zamawiającego zawarte w opisie przedmiotu zamówienia (np. wycenione przedmiary robót) (zob. wyroki KIO z dnia 29 sierpnia 2008 r., KIO/UZP 847/08; KIO/UZP 851/08, www.uzp.gov.pl). Za treść oferty uznaje się zatem zobowiązanie wykonawcy do spełnienia na rzecz zamawiającego oznaczonego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i za oferowaną cenę. Zobowiązanie takie na podstawie art. 66 § 1 k.c. w związku z art. 14 musi mieć postać oświadczenia - do tego złożonego w formie pisemnej, gdyż taką szczególną formę dla ważności tej czynności wyznacza art. 82 ust. 2 pzp, który jednocześnie w ust. 3 wymaga, by treść oferty odpowiadała treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Do znaczenia pojęcia treści oferty odniosła się Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 8 czerwca 2009 r., KIO/UZP 663/09, www.uzp.gov.pl, w którym wskazała, że: "Treść oferty należy rozumieć jako treść zobowiązania wykonawcy do zgodnego z żądaniami zamawiającego wykonania zamówienia. Na tak rozumianą treść oferty składa się nie tylko sam formularz ofertowy (czy ściślej: wyrażone w nim oświadczenie woli wykonawcy), ale również wszystkie dookreślające i precyzujące zobowiązanie wykonawcy, a składane wraz z formularzem ofertowym dokumenty (np. plany, rysunki, projekty, kosztorysy... itp.)" oraz że: "Zgodnie z art. 44 ustawy, w przetargu nieograniczonym, wykonawcy wraz z ofertą składają oświadczenia i ewentualnie dokumenty, które potwierdzają spełnianie przez nich warunków udziału w postępowaniu. Jak wynika z powyższej regulacji, dokumenty potwierdzające spełnianie warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy, składane są razem z ofertą, są jednak od niej na gruncie ustawy pojęciem/bytem odrębnym i odmiennie uregulowanym. Zwłaszcza trudno uznać, iż powyższe dokumenty czy oświadczenia, same w sobie składają się na treść oferty lub w jakikolwiek sposób o niej stanowią. W przypadku braków czy błędów w udokumentowaniu spełniania warunków udziału w postępowaniu, sankcją wobec wykonawcy jest wykluczenie na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy, a nie odrzucenie jego oferty na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 p.z.p., jako niezgodnej treściowo z siwz".

Interpretując we wskazany wyżej sposób ofertę złożoną w postępowaniu przetargowym o udzielenie zamówienia publicznego, zdaniem Sądu zgodzić się należy ze stroną powodową, iż podlegała ona badaniu przez stronę pozwaną, bez możliwości pominięcia jakiegokolwiek złożonego w jej ramach dokumentu. Treść cytowanego powyżej punktu 4.9 SIWZ wyraźnie stanowi bowiem o dokumentach nie wymaganych przez zamawiającego, a „załączonych do oferty”,

czyli do wymienionego powyżej pliku dokumentów składających się na konkretną ofertę. Pominięcie mogło dotyczyć jedynie dokumentów, które zostały dodatkowo załączone do oferty, a więc wykraczały poza jej zakres i nie były przy tym przewidziane w wymogach narzuconych przez zamawiającego.

Sama zatem oferta, w opisanym wyżej znaczeniu (formularz ofertowy wraz z dokumentacją związaną z przedmiotem zamówienia tj. formularzem cenowym, harmonogramem spłat kredytu itp.), podlegała ocenie przez zamawiającego, której wynikiem mogło być albo jej przyjęcie przez zamawiającego, albo odrzucenie.

W świetle przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający obowiązany jest do badania złożonej oferty m.in. w zakresie zgodności jej treści z prawem zamówień publicznych (art. 89 ust. 1 pkt 1), treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia (art. 89 ust. 1 pkt 2), przepisami o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (art. 89 ust. 1 pkt 3), rażąco niskiej ceny w stosunku do przedmiotu zamówienia (art. 89 ust. 1 pkt 4), błędów w obliczeniu ceny (art. 89 ust. 1 pkt 6), a także ważności oferty na podstawie odrębnych przepisów (art. 89 ust. 1 pkt 8).

Jak chodzi o badanie zgodności oferty z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, dotyczy to oceny przez zamawiającego spełnienia przez ofertę merytorycznych wymogów określonych przez zamawiającego w specyfikacji (art. 82 ust. 3). Niespełnienie powyższych wymogów skutkuje odrzuceniem oferty na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zarówno bowiem treść SIWZ, jak i treść oferty stanowią merytoryczne postanowienia oświadczeń woli odpowiednio: zamawiającego, który w szczególności przez opis przedmiotu zamówienia oświadcza jakiego świadczenia oczekuje po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego, oraz wykonawcy, który jednostronnie zobowiązuje się do wykonania tego świadczenia w razie wyboru złożonej przez siebie oferty jako najkorzystniejszej. Wobec tego, co do zasady, to porównanie zaoferowanego przez wykonawcę świadczenia z opisem przedmiotu zamówienia zawartym w SIWZ przesądza o tym, czy treść złożonej oferty odpowiada treści SIWZ - jest z nią zgodna.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, strona powodowa przystąpiła do ogłoszonego przez pozwanego Szpital przetargu nieograniczonego, składając w dniu 14 czerwca 2013 r. ofertę udzielenia stronie pozwanej kredytu gotówkowego. Oferta złożona została na wymaganym przez zamawiającego formularzu oraz dołączono do niej niezbędne oświadczenia i dokumenty, których wykaz wymieniony został w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia.

W treści złożonego formularza ofertowego powód oświadczył, że zapoznał się ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia i nie wnosi do niej zastrzeżeń oraz, że akceptuje warunki zawarte we wzorze umowy i SIWZ „z zastrzeżeniem określonym w załączniku numer 14 do oferty”. W odnośnym załączniku numer 14 zatytułowanym „zakres oferty” powód wskazał, iż składa ofertę na usługę udzielenia kredytu w wysokości 20.000.000 zł wg pakietów 1-2, dla którego prawne zabezpieczenie spłaty dodatkowo będzie stanowić: poręczenie organu założycielskiego (podmiotu tworzącego) Zamawiającego lub hipoteka na nieruchomości zaakceptowanej przez (...) Bank S.A. Jednocześnie powodowy bank zaznaczył, iż w związku z wymaganiami w zakresie udzielenia dodatkowego zabezpieczenia wzory umów załączone do SIWZ winny zostać dostosowane i uzupełnione o odpowiednie załączniki zgodnie z charakterem ostatecznego zakresu prawnego zabezpieczenia spłaty kredytu.

Tak złożoną ofertę strony powodowej pozwany Szpital poddał analizie z punktu widzenia omówionych wyżej kryteriów zgodności z przepisami prawa i SIWZ i uznając, że wymogi te zostały przez oferenta spełnione, dokonał wyboru jego oferty, przyznając jej 100% punktów.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że złożona przez stronę powodową oferta mogła być przez stronę pozwaną albo przyjęta albo odrzucona. Przepisy cytowanej ustawy prawo zamówień publicznych nie dopuszczają bowiem częściowego przyjęcia oferty, czy przyjęcia jej z modyfikacjami, wynikającymi z częściowego jej nierozpoznanie (pominięcia jej niektórych elementów), jak to ostatecznie miało miejsce na gruncie niniejszej sprawy.

Dalej wypada wskazać, iż treść przedstawionej przez powodowy bank oferty była na tyle jasna i czytelna, że nie pozostawiała wątpliwości co do tego, jakie elementy objęte zostały oświadczeniem woli oferenta, składającym

się na ewentualną umowę, do której zawarcia miało dojść w wyniku przyjęcia oferty. W swojej ofercie powód wyraźnie zaznaczył bowiem, że wymaga dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu, którego wybór (jednego z dwóch zaproponowanych wariantów) pozostawił zamawiającemu.

W toku procesu słusznie podnosiła strona powodowa, że sam wymóg ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia kredytu nie był objęty postanowieniami wzoru umowy, ani też przewidziany w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Warunki, na jakich strona pozwana była w stanie zaciągnąć kredyt na wnioskowaną kwotę, zostały wszakże jasno i w wyczerpujący sposób opisane w treści wspomnianych dokumentów, precyzujących przedmiot i zakres zamówienia. Zarówno w treści SIWZ, jak i sporządzonym przez zamawiającego formularzu wzoru umowy kredytu wskazano na 3 sposoby zabezpieczenia kredytu: weksel własny in blanco wystawiony przez zamawiającego, oświadczenie zamawiającego o poddaniu się rygorowi egzekucji do 200% kwoty kredytu, w trybie art. 97 ustawy Prawo bankowe oraz cesja na zabezpieczenie spłaty kredytu z dziewięciu umów o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej zawartych przez zamawiającego z narodowym Funduszem Zdrowia.

Formułując w treści złożonej oferty wymóg udzielenia przez zamawiającego jednej z dwóch dodatkowych form zabezpieczenia, powodowy bank wprowadził zastrzeżenie nie przewidziane w SIWZ oraz sporządzonym na jego podstawie wzorze umowy. Taka treść oferty, wedle Sądu mogła zostać uznana przez zamawiającego (w ramach badania oferty) jako nie odpowiadająca treści SIWZ, skutkiem czego winno być jej odrzucenie na podstawie normy art. 89 ust. 1 pkt 2 prawa zamówień publicznych.

Za niedopuszczalne należało natomiast uznać ostatecznie przyjęte przez pozwaną rozwiązanie, polegające na przyjęciu oferty (wyborze oferty powoda jako najkorzystniejszej) z pominięciem zawartego w jej treści wyraźnego oświadczenia banku dotyczącego potrzeby ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia. W opisany wyżej sposób pozwany w istocie zmierzał do dokonania modyfikacji oferty, dostosowując ją do własnych wymagań.

W tym kontekście raz jeszcze warto powtórzyć, że do opisanego wyżej działania, w żadnej mierze nie uprawniał zamawiającego zapis punktu 4.9 SIWZ odnoszący się do pominięcia załączonych do oferty dodatkowych dokumentów przez oferenta, nie przewidzianych przez zamawiającego. Przedmiotowe zastrzeżenie dotyczące dodatkowego zabezpieczenia, wpisane na formularzu oferty i rozwinięte w załączniku nr 14, stanowiło bowiem integralną część oferty, a tym samym podlegało ono ocenie zamawiającego w pełnym zakresie.

Mając na uwadze poczynione dotychczas rozważania, zdaniem Sądu przyjąć należało, iż w realiach przedmiotowej sprawy nie zaktualizowały się podstawy do zatrzymania przez zamawiającego wpłaconego przez powoda wadium w kwocie 93.382 zł.

Ogólne zasady dotyczące zwrotu wpłaconego wadium normuje art. 46 ustawy prawo zamówień publicznych. Zgodnie z jego zapisami, zamawiający zwraca wadium wszystkim wykonawcom niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej lub unieważnieniu postępowania, z wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, z zastrzeżeniem ust. 4a. Przepis ten stanowi, że zamawiający zatrzymuje wadium wraz z odsetkami, jeżeli wykonawca w odpowiedzi na wezwanie, o którym mowa w art. 26 ust. 3, z przyczyn leżących po jego stronie, nie złożył dokumentów lub oświadczeń, o których mowa w art. 25 ust. 1, pełnomocnictw, listy podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 5, lub informacji o tym, że nie należy do grupy kapitałowej, lub nie wyraził zgody na poprawienie omyłki, o której mowa w art. 87 ust. 2 pkt 3, co powodowało brak możliwości wybrania oferty złożonej przez wykonawcę jako najkorzystniejszej.

W odniesieniu do wykonawcy, którego oferta została wybrana, zamawiający, stosownie do art. 46 ust. 5 cytowanej ustawy zatrzymuje wadium wraz z odsetkami, jeżeli wykonawca:

- 1) odmówił podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego na warunkach określonych w ofercie;
- 2) nie wniósł wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy;

3) zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego stało się niemożliwe z przyczyn leżących po stronie wykonawcy.

Kwestia zwrotu wpłaconego przez oferentów wadium uregulowana została przez stronę pozwaną w punkcie 11.12 SIWZ. Zgodnie z jego zapisami, wykonawca, którego oferta została wybrana, tracił wadium wraz z odsetkami na rzecz zamawiającego w przypadku, gdy zawarcie umowy stało się niemożliwe z przyczyn leżących po stronie wykonawcy. Ponadto, zamawiający mógł zatrzymać wadium wraz z odsetkami, jeżeli wykonawca w odpowiedzi na wezwanie o którym mowa w art. 26 ust. 3 Prawa zamówień publicznych, nie złożył dokumentów lub oświadczeń, o których mowa w art. 25 ust. 1 tejże ustawy lub pełnomocnictw, chyba że udowodnił, że wynikało to z przyczyn nie leżących po jego stronie.

W ocenie Sądu, uwzględniając treść przytoczonych wyżej unormowań stwierdzić należy, iż nie zaszła żadna z opisanych wyżej okoliczności, uprawniająca zamawiającego do zatrzymania wadium wraz z odsetkami. W szczególności, za taką podstawę nie można uznać powoływanej przez stronę pozwaną normy art. 46 ust. 5 pkt 1 prawa zamówień publicznych. Przepis ten dotyczy bowiem sytuacji, w której to wykonawca, którego oferta została wybrana, odmawia podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego na warunkach określonych w ofercie. Tymczasem, jak już zostało wskazane powyżej, strona powodowa złożyła pozwanemu ofertę zawarcia umowy o określonej treści i na warunkach z niej wynikających (być może niezgodnych z treścią SIWZ), i na tych warunkach, które wskutek przyjęcia oferty zostały zaakceptowane przez zamawiającego, była gotowa zawrzeć ze stroną pozwaną stosowną umowę. Ostatecznie zatem do nie zawarcia tejże umowy doszło – nie z przyczyn leżących po stronie powoda, lecz z powodu braku akceptacji przez stronę pozwaną treści oferty w jej całościowym brzmieniu, a więc z zastrzeżeniami dotyczącymi udzielenia dodatkowego zabezpieczenia. Tymczasem takie postępowanie jest niezgodne z brzmieniem art. 89 ust. 1 pkt 2 prawa zamówień publicznych, nakazującym odrzucenie oferty nie spełniającej wymogów określonych w SIWZ. O ile natomiast zamawiający uznawał, że złożona przez powoda oferta w zakresie żądania dodatkowego zabezpieczenia odpowiadała warunkom określonym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i mieściła się w opisie przedmiotu zamówienia, winien był zawrzeć ze stroną powodową umowę o treści ujętej w złożonej ofercie, która, co należy podkreślić, po jej złożeniu w toku postępowania przetargowego, nie mogła podlegać żadnym negocjacom.

Omówione wyżej kwestie pozwalają stwierdzić, że strona pozwana bezpodstawnie zatrzymała wpłacone na jej rzecz przez powoda wadium, co uzasadniało żądanie przez powoda zwrotu tejże kwoty. Konsekwencją powyższego było uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie w punkcie I. sentencji wyroku od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwoty 93.382 zł.

Orzeczenie w przedmiocie odsetek uzasadnione było treścią art. 481 k.c. w zw. z art. 476 k.c. Roszczenie o zwrot nienależnie zatrzymanego wadium stanowi świadczenie nieterminowe. Termin jego wymagalności wyznacza wezwanie wierzyciela do zapłaty. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, pismem z 25 października 2013 r. doręczonym pozwanemu 28 października 2013 r., zamawiający został wezwany do zwrotu na rzecz powoda wadium w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania. W tych okolicznościach należało uznać, iż od 05 listopada 2013 r. strona pozwana pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia objętego niniejszym pozwem a tym samym, wierzycielowi, zgodnie z treścią art. 481 k.c. należą się odsetki za opóźnienie w płatności.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie normy art. 98 k.p.c. Przepis ten stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi procesowemu, na jego żądanie, koszty niezbędne do celowego dochodzenia swych praw lub celowej obrony. Na zasądzone w punkcie II. sentencji wyroku koszty procesu składały się: opłata od pozwu w kwocie 4.670 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3600 zł, ustalone w oparciu o § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, powiększone o koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.